

Fordringen om en gennemgribende Forandring af de gjældende Bestemmelser, men den synes kun at kunne understøtte det Ønske at see Resultaterne af den ved en saa langvarig Erfaring vundne Udvikling optagne i selve Loven. Ligesom det nemlig derved forudsættes — hvad der naturligtvis heller ikke har kunnet være anderledes — at der under denne meer end halvhundrebaarige Anvendelse ere fremkomne Spørgsmaal, der ikke ere forudsætte i Loven eller hvorom dens Bestemmelser kunne være Gjenstand for forskjellig Forstaaelse — hvori den altsaa har maattet finde sin Fuldstændiggjørelse eller Forklaring gennem videnskabelig Fortolkning, administrative Bestemmelser eller Retternes Afgjørelse, saaledes turde det ikke frembyde nogen Slags Betænkelighed at samle og befæste, hvad der som Frugten af Manges Lærkning og under Virkelighedens uafbrudte Prøve er befunden at være det Rette; hvorimod det vel kunde være betænkeligt at henvise Alle og Enhver til enten selv at løse de Tvivl og udfylde de Huller, der saaledes maatte vise sig, eller til at finde Løsningen i omfangsrige Lovsamlinger eller endnu mindre tilgængelige judicielle Præjudicater — i det Dieblit, da man vil overdrage Anvendelsen af alle disse Lovregler til en Mængde Borgere, der ikke ere eller skulle være lovtvungne. Naar der endelig i Motiverne henvises til de forventede Reformer i Retsvæsenet som Noget, der skulde gjøre det ubeleiligt nu at foretage en særskilt Revision af Forligsvæsenet, da veed Udvalget ikke rettere, end at det nærmest er den Forligsvæsenet aldeles uvedkommende criminelle Retspleie, hvis Omdannelse kan siges at være under Forhandling, og at Forligsvæsenet i hvert Tilfælde er et saadant selvstændigt og afsluttet Institut, at det slet ikke, eller ialtsald kun meget løseligen vil blive berørt selv af indgribende Reformer i den civile Retspleie, naar saadanne engang maatte blive at foretage.

Men skøndt der ganske vist ved den af Landstingets Udvalg udførte Udarbejdelse af en fuldstændig Lov om Forligsvæsenet, som skulde afløse alle ældre derom givne Anordninger og Bestemmelser, ingenlunde har været

tilligtet nogen væsentlig Omdannelse af dette Institut, saaledes som det er kommet til os med Erfaringens Vidnesbyrd om dets gavnlige Virksomhed, saa kan det dog ikke være tvivlsomt, at en saa gammel Lov i mange Enkeltheder ikke blot kan trænge til Forklaring og Fuldstændiggjørelse, men ogsaa til Ændring. Efter Udvalgets Standpunkt til Sagen kan det ikke føle Kalb til en selvstændig Kritik af den herhenhørende Lovgivning, men det kan dog ikke undlade at gjøre opmærksom paa, at foruden de tvende Punkter, Folkethinget har foreslaaet til Forandring — om de Fordringer med Hensyn til forudgaaende Mægling, der skulle gjøres ved Sagens Paakjendelse ved Retten, og om Tvangsmidlerne til personligt Møde ved Forligsprøven — indeholde de om Sagen afgivne Erklæringer ikke saa Vink om Spørgsmaal, der ialtsald kunne fortjene en nærmere Derveielse. Som Exempler skal Udvalget kun referendo anføre: Bestemmelserne om mundtlig Klage (Frdn. 10de Juli 1795 § 32), om Indkaldelsens Udfærdigelse in duplo og gratis Indvarsling (sammeft. § § 35 og 36), om Barseltiden (§ 35) om Fruentimmers Forpligtelse til personligt Møde, om Procuratorers Udelukkelse fra Møde selv i de Tilfælde, hvor Parten ellers er berettiget til at lade møde ved en Anden, om Forligsmæglerens Competence og Habilitet, flere Spørgsmaal om de fra Forligsmæglingen undtagne Tilfælde (f. Ex. § 10 m. H. t. Statskassen, § 23 m. H. t. Ministerierne,) om hvorledes Klageren har at forholde sig ved en uretlig Afvisning fra Mæglingen, om Forligs Ugylighed (§ 43 jfr. C. Skr. 18. Mai 1799, 17. Aug. 1799, 28 Decbr. 1816), om Garantierne for Forligsudfisteres Ægthed, om Forligs Executionskraft (Pl. 18. Aug. 1798 jfr. C. Skr. 25. Novbr. 1837) om thinglæste Forligs Retsvirkning med Hensyn til Uraadighedstilstanden (Pl. 18. Jan. 1788), om Fristen, inden hvilken en til Retten henvist Klage skal forfølges o. s. fr. Dette er her kun eksempelvis anført af de Udvalget til Afbenyttelse udlaante Erklæringer; men der kan ingen Tvivl være om, at i en 60 Aar gammel Lov Afskilligt ikke længere kan svare til Forholdenes nuværende Udvikling eller at